

Materiální, zdravotnické a technické zabezpečení přechodu z obrany na široké frontě do rozhodného útoku

Podplukovník Erich Rosický a
podplukovník Jiří Hořícký

Autoři řeší složité téma týlového zabezpečení přechodu z obrany na široké frontě do rozhodného útoku v horském zalesněném terénu, přičemž uvádějí nové prvky organizace operačního týlu. Ve své práci se dále dotýkají týlového zabezpečení protiúderného uskupení a zabezpečení útočné operace po přechodu do rozhodného útoku.

Operační týl je součástí operačního umění a musí především plně odpovídat charakteru soudobých operací. Hlavním požadavkem je, aby operační týl byl vysoce pohyblivý a zabezpečoval nepřetržité vedení bojové činnosti.

Plynulý přechod z obrany na široké frontě do rozhodného útoku bez dalších operačních přestávek je přímým výrazem nepřetržitosti bojové činnosti vojsk. Při rozboru týlového zabezpečení tohoto druhu bojové činnosti se zvláště výrazně projevují nedostatky dosavadní organizace zejména armádního týlu (těžkopádnost, armádní zásobovací základna [AZZ] je vázána na železnici, jejíž obnova nestačí tempu předpokládaného postupu vojsk, malá pohyblivost zásob a prostředků a zbytečně velký počet zdravotnických etap, a konečně i těžkopádnost prostředků technického zabezpečení). Jsou to otázky mimořádného významu, o nichž se dnes zásadně diskutuje.

Považujeme proto za účelné rozebrat otázky týlového zabezpečení přechodu z obrany do rozhodného útoku na základě nových názorů na organizaci a činnost armádního týlu a tím také ukázat opodstatněnost nové organizace v současné obranné operaci.

Podstata nových názorů na armádní týl spočívá na těchto zásadách:

Nevázat armádní zásobovací základnu na železnici a opírat ji o silniční komunikace. Zjednodušit a zdokonalit organizaci jednotlivých armádních týlových útvarů a zařízení tak, aby byly schopné přesunout se po ose vlastními dopravními prostředky. Zásoby soustřeďovat v AZZ v takové výši, aby byly úměrné dvoudenní až třídní spotřebě operace. K tomu vybavit týl armády takovým počtem dopravních prostředků, které by zabezpečovaly jeho pohyblivost a plynulost přisunu a odsunu.

Týl armády vybavit zdravotnickými prostředky jen pro posílení vojenského týlu a k likvidaci následků ZHN. Týlem armády nezřizovat nemocniční základnu, tuto organizovat až týlem frontu a to z jeho vlastních prostředků.

V technickém zabezpečení týl armády orientovat na provádění středních oprav

pro potřebu svazků a běžných oprav pro armádní útvary.

Uplatněním těchto zásad bude dosaženo podstatně větší pohyblivosti týlu armády, který bude schopen sledovat postupující vojska.

Dále se budeme v úvaze opírat o hlavní myšlenky článku plukovníka KRIVSKÉHO a podplukovníka HRADECKÉHO, kteří řeší danou tematiku z hlediska operačního.

Především je třeba ukázat, čím bude ovlivněno materiální, zdravotnické a technické zabezpečení přechodu z obrany na široké frontě do rozhodného útoku a které otázky bude třeba při tom řešit. Týlové zabezpečení daného druhu bojové činnosti bude ovlivněno operačním učením armády, vlivem terénu, zejména překonáváním horského a zalesněného terénu, dále způsobem přechodu z obrany do rozhodného útoku. Velký vliv při tom bude mít i organizace týlu v obraně a předpoklady, jež v ní budou vy-

tvoreny pro plynulý přechod do útoku.

Vzhledem k tomu, že cílem obrany je i přechod do rozhodného útoku, je třeba především rozebrat otázky organizace týlu v obraně z hlediska jak tato odpovídá podmínkám rychlého a plynulého přechodu do rozhodného útoku. *Dosud platil názor, že v přípravném období bylo nutné k zabezpečení útočné operace soustředit značné množství materiálu, sil a prostředků týlu.* Je-li cílem aktivní a úporné obrany přechod do rozhodného útoku, pak nutno otázku soustředění materiálu, sil a prostředků chápat a řešit podstatně jinak, což klade nové požadavky na organizaci a činnost týlu. Týl musí zabezpečit nejen úspěšné vedení obranného boje, nýbrž i umožnit rychlý přechod do útoku. Za tím účelem nutno zabezpečit nepřetržitost přísunu všech druhů materiálu, při čemž pohyblivé zásoby musí být doplňovány tak, aby neklesly pod 75 % až 80 % stanovené výše. Tímto způsobem doplňování zásob lze materiálně zabezpečit nepřetržitou bojovou činnost vojsk, protože je tím vyloučena nutnost provedení zvláštních opatření k soustředění zásob při přechodu z obranné do útočné operace. To též vyžaduje, aby armádní zásoby byly frontem plynule doplňovány na stanovenou a shora uvedenou výši. Dále je třeba dosáhnout plynulosti odsunu raněných, nemocných a poškozené techniky. Rozsahem poskytované pomoci na jednotlivých etapách musí být zabezpečena možnost manévru zdravotnickými a technickými prostředky. Konečně celá organizace a velení týlu musí odpovídat nejen potřebě zabezpečení obranné operace, nýbrž i požadavkům přechodu do útoku. Vševojsková armáda, která vede obranné boje na široké frontě, není zpravidla schopna vlastními silami a prostředky přejít do útoku. Ke splnění tohoto úkolu musí být posílena. Z toho vyplývá stejný závěr i pro týl armády. Bude tudíž nutno sladit všechna opatření jak ze strany týlu armády, tak i týlu frontu.

Vliv obrany na široké frontě na organizaci týlu z hlediska plynulého přechodu do rozhodného útoku

Organizace týlu je ovlivněna značnou šířkou pásma obrany a charakterem terénu. To znamená, že je třeba v obraně řešit zabezpečení několika směrů bojové činnosti, které jsou od sebe odděleny terénem a sou-

časně vytvářet podmínky k týlovému zabezpečení přechodu do útočné činnosti. Z hlediska vlivu terénu je nutné se při řešení přechodu do útoku zabývat i problémy překonávání horského a zalesněného terénu. Ten nebude v našich podmínkách zabírat celou hloubku týlového prostoru armády a tím spíše ne hloubku úkolu armády. Část prostoru, v obraně zpravidla *vojskový týlový prostor*, může mít charakter horského a zalesněného terénu, a část — *armádní týlový prostor*, může být v normálních terénních podmínkách. Tato v našich podmínkách reálná skutečnost znamená, že v obraně na široké frontě bude horský a zalesněný terén zpravidla ovlivňovat zejména vojskový týl. Armádní týl bude jen překonávat jeho vlivy při materiálním, technickém a zdravotnickém zabezpečení vojsk v obraně. Při přechodu do útoku možno s úspěšným rozvíjením útočné operace počítat, že vojskový týl postupně vyjde z horského a zalesněného terénu. Tím je i dána nutnost, aby v tom případě armádní týl nezůstal za překážkou, jakou je horský a zalesněný terén, neboť by mohlo dojít k jeho odtržení od vojsk. Z těchto důvodů je výhodné, aby *takřka současně s vojskovým týlem překonal horský a zalesněný terén i armádní týl.*

Hloubka armádního týlového prostoru může dosahovat až 100 km. Většina týlových útvarů a zařízení armády²⁾ se dislokuje v rámci armádní zásobovací základny, která se rozvíjuje ve vzdálenosti 90 až 100 km od předního okraje. To je výhodné pro zabezpečení obranného boje a postačující i k zabezpečení přechodu do útočné činnosti. Při volbě prostoru rozvinutí AZZ musí být kromě toho přihlédnuto i ke komunikační situaci, zejména k výkonným silnicím. V obranné operaci lze počítat i s tím, že k částečnému přísunu materiálu může být využíváno i železnice. K jeho příjmu budou v prostoru AZZ zřizovány vykládací stanice. *To značí, že svazky i při značné šířce pásma obrany budou zásobovány armádou z jednoho místa, tj. z AZZ.* Tuto, vzhledem k terénu a šířce pásma, nepřiznivou okolnost lze odstranit jen dokonalou organizací silničního zabezpečení a přísunu při centralisovaném využití všech dopravních prostředků. Situace si často vynutí zřizovat na některých zásobovacích směrech *výdejní místa*, která mohou mít charakter dočasných smíšených skladů hlavních druhů materiálu. Prostory rozvinutí výdejních míst po případě dočasných skladů musí odpovídat i variantám plánovaných protiúderů. *Některé týlové útvary a zařízení, jako např. zdra-*

votnické, dilenské, vyprošťovací a pohyblivá záloha materiálu je třeba přiblížit k vojskům a umístit zhruba na čáře divizních týlů a na armádní přičné cestě. Kromě toho je nutné udržovat část těchto prostředků v záloze k zabezpečení plánovaných protiúderů a k likvidaci následků po napadení ZHN.

TVS armády nutno zřídít v takovém místě, odkud je zabezpečeno nepřetržitě velení týlu a spojení s velitelem a štábem. V konkrétní situaci je třeba rozvinout TVS na čáře rozmístění divizních týlů ve vzdálenosti 10–15 km od VS armády. Při volbě prostoru rozmístění TVS je nutné přihlížet i k možnostem spojovacích prostředků a k využití stálé spojovací sítě.

Týly svazků a útvarů je výhodné přiblížit k vojskům, avšak tak, aby nebránily jejich bojové činnosti, zejména při provádění protiztečí a protiúderu. Vzhledem k charakteru terénu je třeba je umísťovat podél komunikací s tendencí zabezpečit bojovou činnost na všech přepokládaných směrech. Někdy bude výhodné i na divizním úseku přísunu vytvářet na některých zásobovacích směrech výdejní místa, která mohou mít i význam dočasných skladů.

Svazky bránící první pásmo obrany rozvinou zpravidla mezi prvním a druhým pásmem obrany divizní obvyklé a SPV, ostatní divizní týlové útvary a zařízení umísťují mezi druhé a třetí pásmo obrany. Svazky druhého sledu nebo v záloze rozvinou své týly ve svých prostorech soustředění, popř. za svou bojovou sestavou. Rozmístování týlů svazků musí zabezpečovat možnost jejich manévru a výhodné podmínky pro plynulý přísun podřízeným.

Při obraně na široké frontě, zejména v podmínkách horského a zalesněného terénu, je organizace přísunu a odsunu jednou z nejdůležitějších otázek nepřetržitě činnosti týlu. Ztížené dopravní podmínky v tomto terénu nás nutí k tomu, abychom plánovali využití všech druhů dopravy komplexně. Automobilní dopravní prostředky zůstávají však základním druhem dopravy. Přesto však je třeba plánovat využití i ostatních druhů dopravy, zejména letecké. Vzdušný přísun a odsun nutno podle zámyslu operace předem plánovat a v průběhu vedení operace podle konkrétní situace a potřeby upřesňovat. V obranné operaci nutno počítat s možností vzdušného přísunu a odsunu k jednotkám a útvarům, bojujícím v dočasném obklíčení, a do míst, kam

v důsledku značného poškození nebo zničení úseků komunikace není jiných způsobů dopravy. Bude výhodnější používat především vrtulníků, jež mají lehké přistávací možnosti a mohou tudíž současně provést i odsun raněných.

Systém přísunu armády musí umožňovat plynulé zásobování svazků a útvarů a musí vytvářet výhodné podmínky zásobování na jejich úsecích přísunu. Z těchto důvodů musí týl armády důkladně vážit úkoly svazků (útvarů), aby mohl stanovit správné pořadí přísunu, jak co do svazků, tak co do materiálu. Organizace přísunu a odsunu bude mít rysy komplexního a kombinovaného způsobu přísunu. Svazkům, které budou plnit hlavní úkol, bude přisunován materiál armádními dopravními prostředky až do jejich skladů, ostatním buď do výdejních míst nebo si budou materiál odebírat svými prostředky přímo z armádních polních skladů, popř. z dočasně zřízených smíšených skladů. I v obraně na široké frontě musíme dnes počítat s tím, že přísun bude uskutečňován v podmínkách pohybu vojsk a týlů a proto organizace přísunu musí napomáhat neustálé možnosti manévru týlovými útvary a zařízeními.

Zásadní význam má proto silniční zabezpečení. Zámysl operace, zejména přechod do rozhodného útoku ovlivňuje především volbu armádní vojenské automobilové silnice, která musí být na hlavním směru a musí sloužit nejen k zabezpečení obranných bojů, nýbrž i k přechodu do útoku. Příčná armádní cesta musí zase zabezpečovat široký manévru, který si vynutí přechod do rozhodného útoku. Musíme počítat i s tím, že nepřítel se bude zaměřovat na nejcitlivější komunikační místa a vzhledem k charakteru terénu bude mít k tomu velmi mnoho vhodných objektů. Je proto třeba připravit i záložní osu, kterou je účelné vést na směru výhodném pro zabezpečení protiútoků. Za účelem decentralizace dopravy je nutné vzít pod kontrolu i významnější silnice. Tyto kontrolované osy musí být voleny v duchu zámyslu operace a některé musí sloužit i k zabezpečení protiúderu. Jejich směry musí vést do míst potřeby přísunu a odsunu a musí mít i takový všeobecný význam, aby se v případě potřeby mohly stát obsluhovanou nebo záložní osou armády. Jejich směry budou podélné i příčné.

Velkou pozornost kromě komplexního využití celé komunikační sítě je třeba vě-

novat i otázkám jejich ochrany a obrany. Z hlediska účinků ZHN je třeba počítat s tím, že kromě provádění odtařovací a obnovovací práce, zejména při překonávání horského a zalesněného terénu si vyžádají značných sil a prostředků, protože nebude často možné snížit rozsah nutných prací objezdy. Podobně tomu může být i při zamoření důležitých úseků komunikací a ze stejných důvodů musí být proto počítáno i s nutností jejich deaktivace. Široká a tím i nesouvislá fronta dává v obraně a prakticky i v útoku nepříteli podmínky k pozemnímu napadání kolon na komunikacích a k rušení přísunu a odsunu. Tato skutečnost znamená, že kromě nepřetržitěho průzkumu komunikací musí být podle situace spolehlivě zabezpečena i ochrana a obrana armádní vojenské automobilové silnice a armádní příčné cesty. Důležité objekty a zvláště vhodná místa k pozemnímu napadení musí být v době intenzivního provádění přísunu trvale zabezpečeny. Kromě toho musí být v celém armádním týlovém prostoru veden nepřetržitý a účinný boj proti nepřátelským diverzním jednotkám, výsadbám a zbytkům nepřátelských jednotek vůbec. Pro tyto úkoly musí armáda *plánovat i použití brigády ochrany týlu.*

Pro úkoly silničního zabezpečení je reálné předpokládat, že týl armády bude vybaven silničním kombinovaným praporem, jehož kapacita stačí k obsluze 150 km silnic. Toto umožňuje *zříditi zpravidla jednu armádní vojenskou automobilovou silnici o délce 50 km a jednu armádní příčnou cestu na čáře rozmístění divízních týlů, o délce 60—80 km.* Zbytek sil a prostředků nutno použít k zabezpečení kontrolovaných os a k manévru při komplexním využití celé komunikační sítě a též k zabezpečení protiúderu a přechodu do útoku.

Silniční zabezpečení musí být prováděno v úzké součinnosti s operačním a ženijním oddělením armády, neboť regulace a udržení dopravy a využití komunikací vůbec vyžaduje zejména při překonávání horského a zalesněného terénu mnohem více péče než v normálním terénu.

Organizace zdravotnického zabezpečení bude řešena i vzhledem k překonávání horského a zalesněného terénu. Šířka pásma bude vyžadovat organizovat zdravotnické zabezpečení na jednotlivých

vých směrech bojové činnosti. Nepřehlednost terénu ve vojenském týlovém prostoru bude ztěžovat vyhledávání raněných, poskytování první pomoci a organizaci odsunu. Likvidace úderu napadení ZHN bude často prováděna za těžkých komunikačních podmínek. Počet bojových ztrát může být vlivem terénu v obraně nižší, kdežto počet nemocných bude vyšší. Horský terén však dovoluje přiblížit zdravotnické prostředky co nejbližší k bojujícím jednotkám. *Z těchto hledisek bude často třeba u divízi prvního sledu organizovat zdravotnické zabezpečení na dvou samostatných odsunových směrech.* K tomu bude muset týl armády rozvinout armádní útvary chirurgické pomoci na druhý odsunový směr divízi prvního sledu. Pro zdravotnické zabezpečení druholedových divízi, armádních záloh a posilových svazků bude nutno rovněž týlem armády plánovat použití útvarů chirurgické pomoci. Část chirurgických prostředků si musí armádní týl ponechat v záloze a plánovat jejich použití pro likvidaci následků po napadení ZHN a pro zabezpečení protiúderu a přechodu do útoku. Tyto prostředky je výhodné umístit poblíž podélných a příčných komunikací mezi druhým a třetím pásmem obrany. I zde je vzhledem k terénu často nutné jejich členění na dvě části a vytvořit tak lepší podmínky k zabezpečení bojové činnosti vojsk. Nemocniční základnu rozvíjí svými prostředky front při zadní hranici armádního týlového prostoru.

S otázkou vytvoření podmínek pro přechod do útoku velmi úzce souvisí výše a rozložení zásob všech druhů materiálu. Výše armádních zásob soustředěných v AZZ musí především odpovídat zámyslu operace a u některých druhů materiálu, jako např. PHM, i kapacitě armádních polních skladů a dopravním možností týlu armády. Za správné dnes lze považovat, že *k zahájení obranné operace bude v AZZ soustředěn materiál o objemu očekávané spotřeby na 2 až 3 dny operace.* To vyžaduje, aby týl frontu v průběhu operace zásoby armády plynule doplňoval. Při soustřeďování armádních zásob musí být však vzata v úvahu situace a potřeba při přechodu do útoku. Výhodné je, aby v době zahájení protiúderu a dalšího přechodu do útoku měla armáda v AZZ zásoby na dva dny operace, a to v takové výši, která kryje i potřebu nově přidělených svazků a posi-

lových útvarů úderného uskupení.³⁾ Soustředí vyšší zásoby nebude účelné, protože nutno počítat s přemístěním AZZ za úderným uskupením a nelze tudíž ohrozit pohyblivost armádního týlu.

Velmi uvážlivě musí být také řešena otázka výše a rozložení pohyblivých zásob u svazků. Požadavek na pohyblivost týlu neztrácí svůj zásadní význam ani v obraně. Ta je dána především schopností dopravních prostředků vést pohyblivé zásoby. Proto je správné uvažovat, že při současném vybavení vojsk automobilní technikou je možné zvýšit pohyblivé zásoby jen přímo u zbraně nebo vozidla (průměrně lze počítat se zvýšením o 0,3 pp dělostřelecké munice a 0,25 n PHM pro kolová vozidla). U *prvosledových svazků* je třeba nepřetržitým přísunem zabezpečit, aby výše pohyblivých zásob neklesla více než o jednu třetinu. U *svazků určených do protiúderného a úderného uskupení* je třeba zabezpečit, aby při zasazení měly úplné pohyblivé zásoby. Toho lze dosáhnout jejich zvýšením, zejména u zbraně a vozidla, a to ve výši očekávané spotřeby za přesunu.

K úspěšnému splnění úkolů materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení musí sloužit i účinná opatření k ochraně a obraně týlu, a to zejména proti účinkům ZHN. Ze zpráv o taktice nepřítel víme, že by používal ničivé prostředky i na důležité objekty týlu s cílem oddělit bojující vojska od materiálních zdrojů a ochromit tak provádění týlového zabezpečení boje. Ochranu a obranu týlu musíme proto chápat jako součást operačního zabezpečení celé armády. Mají-li být tato opatření účinná, musí být předem dokonale připravena a intenzivně prováděna. V *obraně na široké frontě jde při řešení ochrany a obrany týlu zejména o tyto úkoly:*

Intenzivní radiální, chemický a biologický průzkum, prováděný v prostorech rozmístění týlových útvarů a zařízení i na přísunových a odsunových cestách, musí zabezpečovat včasnost opatření k nepřetržité činnosti týlu. V horském a zalesněném terénu musí být při tom zvláštní pozornost věnována důležitým objektům na komunikacích (soutěskám apod.).

Při rozmístění týlových útvarů a zařízení je třeba maximálně využívat terénu a do všech důsledků dbát na *zamaskování a utajení činnosti týlu*. Při nutných ženíjních úpravách terénu je třeba vždy počítat

s možnostmi jejich dokonalého zamaskování, neboť špatně zamaskované ženíjní úpravy terénu mohou způsobit více zla než užítu.

U týlových útvarů a zařízení musí být předem dokonale připravena opatření k odstranění následků napadení ZHN. Zvláštní pozornost je nutné při tom věnovat i *protipožárnímu opatřenímu* a přípravě záložních prostorů a způsobům jejich zaujetí.

Ochrana a obrana *proti pozemnímu nepříteli* musí být nepřetržitá, neboť široká fronta dává vhodné podmínky k činnosti nepřátelských diverzních skupin. Veškerá opatření k ochraně a obraně týlu nesmějí být v žádném případě opomíjena, neboť mají vliv na úspěšné uskutečňování týlového zabezpečení operace.

Organizace obrany na široké frontě v horském a zalesněném terénu s plánovaným přechodem do rozhodného útoku zásadně ovlivňuje organizaci a činnost týlu. Za hlavní požadavek nutno považovat zásadu podřízení organizace týlu zámyslu obranné operace a zejména přechodu do útoku.

Týlové zabezpečení protiúderného uskupení

V tomto období musí týl armády souběžně zabezpečovat tři úkoly:

- vedení úporné obrany prvosledovými svazky;
- zasazení protiúderného uskupení;
- přechod do rozhodného útoku při zasazení úderného uskupení.

Souběžné plnění těchto úkolů je složité a vyžaduje vysokou operativnost v práci týlu armády. Při tom nelze vyloučit, že skutečný průběh přechodu do útoku nemusí probíhat podle dříve plánovaných variant. *Nejzákladnější otázkou bude vystihnout okamžik, kdy musí týl armády přenést těžiště svého úsilí na zabezpečení protiúderu a další útočné činnosti.* V té době budou svazky prvního sledu pokračovat v plnění úkolů úporné a aktivní obrany. Při tom se mohou opírat o dosavadní systém organizace týlu. Jejich týly nebude třeba přemísťovat, což jim umožňuje provádět odběry potřebného materiálu z AZZ, popř. z dočasně zřízených výdejních míst. Rovněž ve zdravotnickém a technickém zabezpečení nedojde k podstatným změnám. Nutno však předvídat, že ve směru zasazení protiúderného a úderného uskupení budou v jeho prospěch využity i prostředky prvního sle-

du. Zabezpečení svazků bránících první pásmo obrany nelze však v dané situaci považovat za druhořadou záležitost, neboť nesmí být oslabována jejich schopnost k úporné obraně.

Manévr týlu svazků protiúderného uskupení bude záviset na dosavadním prostoru jejich rozmístění. Každopádně nutno razit zásadu, aby se týl těchto svazků neodtrhoval od bojujících útvarů, přitom však neztěžoval rychlý přesun bojové sestavy na čáru zasazení. Prostředky nutné pro přímé zdravotnické a technické zabezpečení bude třeba přesunout s bojovou sestavou svazků. Vzhledem ke komunikační situaci a k celkovému zámyslu přechodu do útoku musí týl armády usměrnit rozmístění týlů svazků protiúderného uskupení. Za tím účelem musí stanovit a spolehlivě zabezpečit čáru zastavení divizních týlů a určit jim i prostory pro dočasné rozmístění. Ve zdravotnickém zabezpečení musí být vhodně uplatněn manévr divizních prostředků a armádních útvarů chirurgické pomoci.

V této situaci zůstane ještě AZZ v původním prostoru. Týl armády však musí být připraven k materiálnímu zabezpečení protiúderu. Kromě pohyblivé zálohy materiálu musí mít v pohotovosti i prostředky zdravotnického a technického zabezpečení a podle situace i být schopen rychlého přísunu materiálu ke svazkům. Tato opatření musí být v souladu s opatřeními k odstranění následků napadení ZHN. Odsuny raněných budou i v této době prováděny do dosavadní nemocniční základny frontu. V době zasazení svazků účerného uskupení organizace týlů svazků bývalého protiúderného uskupení zůstává prakticky beze změn. Úkolem týlu armády bude provést analogická opatření ve prospěch týlu nově přidělených svazků, jaká byla provedena u svazků provádějících protiúder. Mimo to bude nutné zabezpečit přesun nově přidělených svazků v armádním týlovém prostoru. Při zahájení útočné činnosti nelze vylučovat střetná sražení a součinnost se vzdušnými výsady. Velmi složitá bude také situace na komunikacích, a je proto třeba i uvažovat o potřebě vzdušného přísunu a odsunu. Výsledkem všech opatření týlu armády k zabezpečení přechodu do rozhodného útoku musí být vysoká pohotovost vojenského i armádního týlu ke plnění úkolů útočné operace.

Týlové zabezpečení útočné operace po přechodu do všeobecného útoku

Týlové zabezpečení útočné operace po přechodu do všeobecného útoku bude organizováno v podstatě podle platných zásad organizace týlu v útočné operaci. Zvláště v našem konkrétním případě bude především činnost bývalých svazků prvního sídla při obkličování a ničení nepřítele a značné prvky střetných sražení při rozvíjení útočné činnosti.

Týly útočících svazků se budou zpravidla jednou denně přemísťovat za vojsky s tendencí neodtrhávat se od nich a maximálně se k nim přibližovat. Nepřetržitě zdravotnické zabezpečení ve vojenském týlu bude zabezpečeno vzájemným manévrem divizních obvodů a armádních útvarů chirurgické pomoci, které se budou vzájemně překračovat. Hlavním hlediskem bude zabezpečení nepřetržitého zdravotnického odsunu a maximální využití kapacity zdravotnických útvarů.

Týly svazků se v útočném boji nebudou v prostorech rozmístění plně rozvíjet a důležitým úkolem bude sladit jejich činnost na místě s rychlým a včasným přemísťováním, aniž by byla narušena nepřetržitost činnosti týlu. Prakticky to znamená, že bude nutno před každým přemísťováním provést opatření k tomu, aby byl týl divize schopen okamžitě provádět přísuny.

Z hlediska organizace armádního týlu a prostředků týlu frontu určených k bezprostřednímu zabezpečení útočné operace je nutné provést následující opatření asi v tomto časovém sledu.

Především musí front svými prostředky zabezpečit v nejkratší době příjem raněných a nemocných od útočících vojsk. Původní frontová nemocniční základna byla rozvíjena zhruba při zadní hranici armádního týlového prostoru, což je od čáry zasazení úderného uskupení asi 90–100 km. Toto rozmístění frontové nemocniční základny zabezpečuje zasazení úderného uskupení a počáteční rozvíjení útočné operace. Při dalším postupu vojsk bude úsek odsunu narůstat a proto je třeba zříditi další sled frontové nemocniční základny s počtem lůžek odpovídajícím pravděpodobným zdravotnickým ztrátám z dalších dvou dnů operace. Nový sled frontové nemocniční základny bude nutno rozvinout již ke sklonku prvního dne zahájení útočné operace přibližně v prostoru původního druhého pásma naší obrany. Rozvinutí dalšího sledu frontové nemocniční základny bude plánováno přibližně ke konci třetího dne útočné

operace a to na směru hlavního úderu ve vzdálenosti nejméně 50 km od čáry dotyku.

Zdravotnické zálohy armády a zdravotnické prostředky určené k likvidaci následků po napadení ZHN nutno přemísťovat za postupujícími vojsky a umísťovat je na čarách rozvinutí divizních týlů, podél příčných komunikací a umožňovat tak jejich rychlý manévr.

Dosavadní rozmístění armádní zásobovací základny umožňuje ke konci prvního dne útočné operace provést přisun do divizních skladů bez jejího přemístění. Na konci druhého dne operace nutno v závislosti na postupu vojsk počítat s přemístěním AZZ do nového prostoru, který bude vzdálen od čáry dotyku zhruba 50 km. Úkolem týlu frontu bude, aby svými prostředky přisunul do nového prostoru rozmístění AZZ zásoby, jež zhruba postačí ke krytí spotřeby dalších dvou dnů operace. Dále je nutno plánovat přemístění AZZ podle postupu vojsk asi ke konci čtvrtého dne operace.

V **silničním zabezpečení** bude pro týl armády vytvořena nejsložitější operace prvního a druhého dne útočné operace. Prvního dne operace bude třeba prodloužit armádní vojenskou automobilní sil-

nici na čáru rozmístění divizních týlů, zčásti udržovat původní armádní příčnou cestu a současně zříditi na čáře divizních týlů úderného uskupení novou armádní příčnou cestu. Prakticky to znamená, že armádní vojenská automobilní silnice bude mít po prodloužení 80 km a obě armádní příčné cesty 70 km. Tím bude zcela vyčerpána kapacita kombinovaného silničního praporu a týl armády by neměl prostředky k zabezpečení záložní osy, kontrolovaných os a zálohu silničních prostředků. Druhého dne bude nutné prodloužit armádní vojenskou automobilní silnici o dalších 30—40 km a nově zříditi jednu armádní příčnou cestu v délce 50—60 km, přičemž dřívější armádní příčné cesty bude možno svinout. Celková délka obsluhovaných armádních komunikací bude tedy činit asi 180 km. Tato situace vyžaduje, aby týl frontu již prvního dne útočné operace prodloužil frontovou vojenskou automobilní silnici v závislosti na rozvinutí nového sledu frontové nemocniční základny. Druhého dne operace ji dále prodloužoval až do nového prostoru rozmístění AZZ. Za těchto podmínek by byl týl armády schopen svými prostředky zabezpečit zřizování a udržování nutných armádních cest.

V závěru je nutné uvést, že přechod z obrany na široké frontě do rozhodného útoku je z hlediska organizace a činnosti týlu složitý a pro týl velice náročný. K úspěšnému zvládnutí všech těchto složitých úkolů nutno při řešení otázek organizace a činnosti týlu vzít plně v úvahu a uplatňovat tyto hlavní zásady a požadavky:

- zabezpečit nepřetržitou činnost týlu na všech stupních a úsecích;
- organizaci a činnost týlu v obraně při překonávání horského a zalesněného terénu plně podřídit zámyslu budoucí útočné činnosti a vytvořit v tomto směru všechny nutné materiální, technické a zdravotnické předpoklady;
- důsledně koordinovat všechna opatření k zabezpečení přechodu do útoku jak týlu armády, tak i týlu frontu;
- plně využít předností pohyblivého vojskového i armádního týlu k zabezpečení nepřetržité bojové činnosti vojsk.

Při osvětlení daného tématu byly uplatněny některé nové názory na organizaci a činnost armádního týlu. Současnému úsilí o vyřešení uvedených otázek je prospěšné, aby tyto nové názory na organizaci týlu byly na všech stupních teoreticky dále zkoumány a prakticky při cvičeních, s cílem ověřit jejich správnost a vhodnost, přezkušovány. Výměnou zkušeností a společným úsilím tak najít dokonalé a charakteru soudobých operací zcela odpovídající řešení organizace týlu, materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení.

Авторы решают сложную тему по тыловому обеспечению перехода из обороны на широком фронте в решительное наступление на горно-лесистой местности, причем они приводят новые элементы организации оперативного тыла. В своей статье далее они затрагивают вопрос о тыловом обеспечении кооперативной группировки и обеспечении операции после перехода в решительное наступление.
